

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra
tel./fax /0-68/ 3253745, 324 74 11, 324 73 90
www.lwkz.pl, sekretariat.zgora@lwkz.pl

Zielona Góra 09-01-2024

ZN.5142.2.2024[mWsc-1]

**Dom Zakonny we Wschowie
Prowincji św. Franciszka z Asyżu
Zakonu Braci Mniejszych-
Franciszkanów w Polsce
ul. Klasztorna 2
67-400 Wschowa**

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 89 p. 2, art. 91 ust. 4 p. 4 i 5, art. 7 p. 1, art. 6 ust.1. p. 1 lit. c oraz art. 36 ust. 1 p. 1 i 11, ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) oraz § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 roku poz. 1609 ze zm.), zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8.01.2024 r. o Daniela Zb. Szustaka przełożonego Domu Zakonnego we Wschowie Prowincji św. Franciszka z Asyżu Zakonu Braci Mniejszych - Franciszkanów w Polsce

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela pozwolenia

prowadzenie prac konserwatorskich i innych działań przy oknach w kościele św. Józefa Oblubieńca NMP we Wschowie (wpisanym do rejestru zabytków pod nr 53) obejmujących:

I. Prace przy witrażach:

1. Inwentaryzacja witraży in situ.
2. Zabezpieczenie spękanych szkieł przez naklejenie taśm klejących.
3. Oznakowanie kwater przed demontażem.
4. Stopniowe wyciąganie witraży z ram: wykuwanie ręczne kitu, uwalnianie wiatrownic.
5. Oczyszczenie ręczne i mechaniczne oraz zabezpieczenie wszystkich elementów metalowych, zabezpieczenie podkładem antykorozyjnym i malowanie w kolorze ciemny grafit, pokrycie zewnętrznej strony lasz i uszu preparatem ZINGA (cynkowanie elementów metalowych na zimno).

Przed przystąpieniem do prac określonych w pkt 5 należy przeprowadzić badania konserwatorskie. Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 3 ustawy o ochronie zabytków na badania konserwatorskie należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

6. Transport witraży do pracowni konserwatorskiej.
7. Wykonanie dokumentacji fotograficznej po demontażu, pomiarów kwater, rysunków roboczych oraz wykonanie odcisków każdej kwatery.
8. Usunięcie zdegradowanych i utlenionych profili ołowianych nie spełniających swojej funkcji nośnej oraz naprawa siatki ołowianej: lutownie pęknięć, patynowanie nowych lutów.
9. Oczyszczenie oryginalnych kwater: na sucho miękkimi pędzelkami, gąbkami i skalpelami z pozostałości starego kitu szklarskiego wraz z myciem szkieł.
10. Klejenie pękniętych szkieł.
11. Ewentualne wzmocnienie osłabionej warstwy malarskiej.
12. Uzupelnianie ubytków ze szkła o tej samej fakturze i kolorystyce.
13. Dorabianie brakujących fragmentów z warstwami malarskimi.
14. Ponowne oprawienie witraży lub uzupełnienie brakujących listew, cynowanie profili ołowianych, uszczelnianie obustronne witraży, doczyszczanie.
15. Przulutowanie nowych węsów miedzianych.
16. Mechaniczne oczyszczenie wiatrownic z nawarstwień korozji, zabezpieczenie podkładem antykorozyjnym, malowanie.
17. Montaż wiatrownic.
18. Transport witraży na teren klasztoru.
19. Osadzenie witraży w stalowych ramach.
20. Dospawanie stalowych węsów i zamontowanie dodatkowych lasz metalowych od wewnętrznej strony witraży.
21. Montaż szyb zabezpieczających od wewnątrz mających na celu poprawienie komfortu cieplnego.
22. Uszczelnienie silikonem neutralnym czarny mat.
23. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej.

II. Prace przy laskowaniu i elementach architektonicznych - ramach i opaskach:

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i opisowej stanu zachowania obiektów.
2. Dezynfekcja obiektów metodą natrysku.
3. Mechaniczne usunięcie luźno zalegających nawarstwień, osłabionych strzępków porostów i mchów po wcześniejszym zastosowaniu preparatu biocydowego.
4. Usunięcie przemalowań i wtórnych uzupełnień cementowych na słuźkach, ramach i opaskach.

Przed przystąpieniem do prac określonych w pkt 4 należy przeprowadzić badania konserwatorskie. Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 3 ustawy o ochronie zabytków na badania konserwatorskie należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków.

5. Wzmocnienie osłabionych i osypujących się partii wypraw i kamienia, metodą natrysku lub pędzlowania.
6. Na podstawie wstępnych prób usunięcie mocno skonsolidowanych nawarstwień i przebarwień metodami mechanicznymi i fizyko-chemicznymi.
7. Mechaniczne usunięcie nieestetycznych, zwiertzałych, niespełniających swej funkcji spoin oraz wtórnych uzupełnień.
8. Uzupełnienie szczelin i pęknięć metodą iniekcji ciśnieniowej i wklejenie całkowicie odspojonych fragmentów.
9. Uzupełnienie ubytków formy i warstwy powierzchniowej przy użyciu odpowiednich, gotowych, barwionych w masie zapraw mineralnych.
10. Uzupełnienie ubytków wyprawy w opaskach okiennych.
11. W przypadkach niezbędnych scalenie kolorystyczne wykonanych rekonstrukcji względem partii oryginalnych przy zastosowaniu farb lalserunkowych.
12. W przypadkach niezbędnych wykonanie unifikacji kolorystycznej na wybarwionych oryginalnych partiach.
13. Hydrofobizacja elementów kamiennych i wypraw preparatem impregującym.
14. Złożenie końcowej dokumentacji opisowej, rysunkowej i fotograficznej.

Prace konserwatorskie i inne działania zostaną wykonane zgodnie z załączonym „Programem prac konserwatorskich przy zabytkowych oknach kościoła Franciszkanów pw. św. Józefa Oblubieńca NMP we Wschowie” opracowanym przez mgr Przemysława Gorka.

termin ważności pozwolenia – 31 grudnia 2028 roku

Pozwolenia udziela się pod warunkiem spełnienia obowiązków polegających na:

- kierowaniu pracami konserwatorskimi albo samodzielnego wykonywania ww. prac przez osobę spełniającą odpowiednio wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- przekazanie wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia inwestycji, a w toku inwestycji, na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa powyżej jej danych osobowych (imię, nazwisko, adres), dokumentów, o których mowa w art. 37 cyt. ustawy, potwierdzających spełnianie wymagań określonych w art. 37 ustawy;
- zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac;

- niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- dokonywaniu odbioru końcowego wykonanych prac z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków (§ 14 ust. 3 cyt. rozporządzenia);
- podjęciu działań, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku określonych w sentencji decyzji jako dodatkowe warunki pozwolenia:
  - prace należy prowadzić w sposób jak najmniej uszkadzający zabytkową substancję;
  - przed przystąpieniem do wykonania konieczne jest przeprowadzenie badań konserwatorskich. Stosownie do art. 36 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na przeprowadzenie badań niezbędne jest uzyskanie pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

u z a s a d n i e n i e

Do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze w dniu 8.01.2024 r. wpłynął wniosek o Daniela Zb. Szustaka przełożonego Domu Zakonnego we Wschowie Prowincji św. Franciszka z Asyżu Zakonu Braci Mniejszych - Franciszkanów w Polsce w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i innych działań przy oknach w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP we Wschowie. Do wniosku dołączono wymagane dokumenty, w tym program prac.

W toku postępowania ustalono, że kompetencje Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do rozpatrywania sprawy wynikają z faktu, iż kościół pw. św. Józefa wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem 53 decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 29.03.1955 r. Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 1 i 11 ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, prowadzenie prac konserwatorskich i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wydanego w trybie decyzji administracyjnej.

Kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP stanowi element wschowskiego zespołu klasztornego oo. Franciszkanów. Obecna świątynia powstała na miejscu wcześniejszej, drewnianej zbudowanej na początku 1. poł. XV w., spalonej w 1558 r. Prace przy budowie nowego kościoła rozpoczęły się w 1638 r. Jego wykończenie i wyposażenie trwało do końca XVIII wieku. Obiekt będący dziełem Krzysztofa Bonadury Starszego nosi cechy późnego renesansu i baroku, jest cennym przykładem architektury sakralnej.

Przedłożony program prac zakłada wykonanie prac konserwatorskich i zabezpieczających przy oknach w kościele św. Józefa Oblubieńca NMP, w tym wprowadzenie dodatkowego szklenia od wewnątrz mającego na celu poprawienie komfortu cieplnego. Okna w prezbiterium i nawie zlokalizowane są w dwóch poziomach. Dolne okna zamknięte półkoliście posiadają podwójne laskowanie zdobione główkami aniołków. Powyżej gzymsu zlokalizowane są okna owalne. Witraże wszystkich okien wykonane zostały prawdopodobnie w XVIII wieku, t.j. w tym samym czasie kiedy powstały dekoracje sklepień. Stan zachowania okien wymaga podjęcia prac konserwatorskich: na witrażach widoczne są spękania szkła, ubytki, prowizoryczne zabezpieczenia, silne zabrudzenia szkła i profili. Po przeanalizowaniu zakresu prac przewidzianego do realizacji w załączonym projekcie uznano, że realizacja zamierzenia jest nie budzi zastrzeżeń konserwatorskich. Z uwagi na fakt, iż okna świątyni

są cennymi zabytkami sztuki barokowej, w sentencji decyzji określono obowiązki inwestora, które należy spełnić w celu prawidłowego prowadzenia prac. Warunki te zapewnią także właściwy nadzór Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nad podejmowanymi działaniami. Zgodnie z art. 36 ust. 2a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić podjęcie działań objętych pozwoleniem, o którym mowa w ust. 1, od przekazania przez wnioskodawcę w oznaczonym terminie określonych informacji dotyczących działań wymienionych w pozwoleniu, zastrzegając odpowiedni warunek w treści pozwolenia.

Po przeanalizowaniu dokumentów sprawy organ ochrony zabytków uznał, że planowana inwestycja, po spełnieniu warunków określonych w sentencji, będzie miała pozytywny wpływ na chronione wartości zabytku i jego zabezpieczenie przed zniszczeniem. Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 36 ust. p. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, orzeczono, jak w sentencji.

Informuje się, że:

- wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku (art. 47 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami);
- niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych wymaganych przepisami prawa pozwoleń i decyzji.

p o u c z e n i e

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania. (art. 127a. § 1. art. 130 § 4 Kpa).

Zgodnie z art. 107d ustawy o ochronie zabytków: kto bez pozwolenia albo niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW

dr Barbara Bielinska-Kopeć

Otrzymuje:

✓ Dom Zakonny we Wschowie Prowincji św. Franciszka z Asyżu Zakonu Braci Mniejszych-Franciszkanów w Polsce ul. Klasztorna 2 67-400 Wschowa – w zał. 1 egz. programu prac a/a(193)

oprac. E. Górowska 9.01.2024 r.

DOKONANO ZAPŁATY OPŁATY SKARBOWEJ w wysokości 82zł w dniu 8.01.2021 r. na konto urzędu miasta w Zielonej Górze

EGR

KLAUZULA INFORMACYJNA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanym dalej RODO:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków z siedzibą w Zielonej Górze ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra**
2. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków wyznaczył inspektora ochrony danych z którym można kontaktować się listownie pod adresem Administratora lub elektronicznie iod@lwzk.pl
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w celu wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze, w związku z prowadzeniem postępowań administracyjnych oraz prowadzeniem postępowań przed sądami administracyjnymi na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 poz. 2096 tj. ze zm.)
4. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym uczestnikom postępowania a także innym organom władzy publicznej oraz podmiotom wykonującym zadania publiczne lub działającym na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji wskazanych powyżej celów przetwarzania, w tym również obowiązku archiwizacyjnego wynikającego z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.
6. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące uprawnienia:
  - a) prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, zgodnie z art. 15 RODO,
  - b) prawo do żądania sprostowania swoich danych osobowych, zgodnie z art. 16 RODO,
  - c) prawo do żądania usunięcia swoich danych osobowych, w przypadkach określonych w art. 17 RODO,
  - d) prawo do żądania ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, zgodnie z art. 18 RODO,
  - e) prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania swoich danych osobowych, zgodnie z art. 21 RODO,
  - f) w przypadku gdy przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych odbywa się na podstawie udzielonej zgody, przysługuje Pani/Panu prawo do cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie,
  - g) prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, adres: Urząd Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2 00-193 Warszawa tel. 22 531 03 00 fax. 22 531 03 01 Godziny pracy urzędu: 8.00 – 16.00 Infolinia: 606-950-000 czynna w dni robocze od: 10.00 – 13.00
7. Podanie danych osobowych jest obligatoryjne w zakresie ujętym przepisami prawa, do których podania jest Pani/Pan zobowiązana/zobowiązany, a w pozostałym zakresie jest dobrowolne, jednakże niepodanie danych będzie skutkowało odmową realizacji usług.
8. Pani/Pana dane nie będą poddawane zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym również profilowaniu.